วีซ่าแต่งงานไทย: การตรวจลงตรา Non-Immigrant O และการขออยู่ต่อหนึ่งปีสำหรับคู่สมรสของผู้มีสัญชาติไทย (2569)

โดย เอกสยาม ชัยศร ที่ปรึกษากฎหมาย
บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด

> เนื้อหานี้เป็นข้อมูลกฎหมายทั่วไป ไม่ใช่ความเห็นทางกฎหมายเฉพาะกรณี การพิจารณาแต่ละเรื่องต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของเรื่องนั้น ฉบับออนไลน์ที่ปรับปรุงล่าสุดอยู่ที่ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

สาระสำคัญโดยสรุป

- **"วีซ่าแต่งงาน" คือการอนุญาตสองขั้น ไม่ใช่ขั้นเดียว** การตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว รหัส O (Non-Immigrant O) ใช้เดินทางเข้าประเทศในฐานะคู่สมรสของผู้มีสัญชาติไทย ส่วนการอนุญาตให้อยู่ต่อครั้งละหนึ่งปีตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 คือสิ่งที่ทำให้คู่สมรสอยู่ในประเทศได้ต่อเนื่อง สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจัดการขออยู่ต่อกรณีนี้ไว้เป็นรายการที่ 18 "กรณีเป็นครอบครัวของผู้มีสัญชาติไทย"[1][2]

- **เกณฑ์การเงิน คือ รายได้เดือนละ 40,000 บาท หรือเงินฝาก 400,000 บาทในธนาคารในประเทศไทย** หลักเกณฑ์ที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเผยแพร่กำหนดให้สามีชาวต่างชาติของหญิงไทยมีรายได้เฉลี่ยทั้งปีไม่น้อยกว่าเดือนละ 40,000 บาท หรือมีเงินฝากในธนาคารในประเทศไทยคงอยู่ในบัญชีตลอดระยะเวลาย้อนหลัง 2 เดือนไม่น้อยกว่า 400,000 บาท[2]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

- **คู่สมรสทั้งสองต้องมาด้วยตนเอง** ผู้ยื่นคำขอและคู่สมรสผู้มีสัญชาติไทยต้องมาให้ปากคำ พร้อมเอกสารตัวจริงและสำเนาที่ลงลายมือชื่อรับรอง และความสัมพันธ์ต้องมีอยู่ "ทั้งทางนิตินัยและพฤตินัย"[2]
- **ค่าธรรมเนียมราชการไม่สูง** คำขออยู่ต่อ (แบบ ตม.7) ค่าธรรมเนียม 1,900 บาท ใบอนุญาตเดินทางกลับเข้ามาในราชอาณาจักร (re-entry permit) ครั้งเดียว 1,000 บาท หลายครั้ง 3,800 บาท[4]
- **นับเฉพาะการสมรสที่สมบูรณ์ตามกฎหมายไทย** การจดทะเบียนสมรสโดยไม่มีเจตนาอยู่กินฉันคู่สมรสเป็นโมฆะตามมาตรา 1458 และมาตรา 1495 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1067/2545 ส่วนการสมรสที่จดทะเบียนในต่างประเทศได้รับการรับรองตามมาตรา 1459 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 170/2569[1113]
- **วีซ่าไม่ได้ตอบเรื่องภาษี** คู่สมรสที่อยู่ในประเทศไทยถึง 180 วันในปีปฏิทินเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในประเทศไทยตามมาตรา 41 แห่งประมวลรัษฎากร และเงินได้จากต่างประเทศที่นำเข้ามาในประเทศไทยต้องเสียภาษีตามวรรคสอง ประกอบคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.161/2566 และ ป.162/2566[17]

คำว่า "วีซ่าแต่งงาน" ไม่ปรากฏในกฎหมายไทยฉบับใด สิ่งที่คู่สมรสชาวต่างชาติของคนไทยได้รับจริงคือการตรวจ ลง ตรา ประเภท คน อยู่ ชั่วคราว รหัส O ตาม ด้วย การอนุญาต ให้ อยู่ใน ราชอาณาจักร เป็น รายปี ซึ่ง สำนักงาน ตรวจ คนเข้าเมือง อนุญาต ตามมาตรา 35 แห่ง พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 คู่มือ นี้ อธิบาย ทั้งสอง ขั้น จาก แหล่ง ปฐมภูมิ ที่ อ่าน ณ วันที่ ระบุ ไว้ เปรียบเทียบ ทางเลือก คู่สมรส กับ วีซ่า เกษียณ (ภาษาอังกฤษ)ที่ผู้อ่านส่วนใหญ่ของเว็บนี้กำลังชั่งน้ำหนักอยู่ และอธิบายสองคำถามที่ชี้ขาดคำขอส่วนใหญ่ในทางปฏิบัติ คือ การสมรส นั้น เป็น การสมรส ที่ กฎหมาย ไทย รับรอง หรือไม่ และ เกณฑ์ การเงิน ครบ ตาม รูปแบบ ที่ สำนักงาน ตรวจ คนเข้าเมือง กำหนด หรือไม่ ส่วน คู่มือ การสมรส และ สัญญา ก่อน สมรส (ภาษาอังกฤษ)ว่าด้วยทรัพย์สินของคู่สมรส หน้านี้ว่าด้วยสิทธิในการอยู่ในประเทศ

สถานะ ของ กฎหมาย ตรวจ เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569 พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 12 34 35 36 37 39 และ 81 อ่านจากระบบกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หลักเกณฑ์รายการที่ 18 (ครอบครัวของผู้มีสัญชาติไทย) อ่านจากหน้าบริการของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและหน้าบริการของรัฐบาลไทยในเรื่องเดียวกัน อัตราค่าธรรมเนียมจากหน้าบริการของรัฐบาลไทย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1448 1457 1458 1459 1495 และ 1496 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2567 ด้าน ภาษี ประมวลรัษฎากร มาตรา 41 และ คำสั่ง กรมสรรพากร ที่ ป.161/2566

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

และ ป.162/2566 ยังใช้บังคับ รายการกฎหมายออกใหม่ของกรมสรรพากรที่อ่านเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569 ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกายกเว้นภาษีเงินได้จากต่างประเทศที่นำเข้ามาในประเทศไทย ข้อเสนอยกเว้นภาษีจึงยังไม่เป็นกฎหมาย[17]

วีซ่าแต่งงานคืออะไรในทางกฎหมาย

วีซ่าแต่งงาน คือ การตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว รหัส O ที่ออกให้คู่สมรสของผู้มีสัญชาติไทย ประกอบกับการอนุญาตให้อยู่ต่อหนึ่งปีซึ่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองอนุญาตตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ในรายการที่เรียกว่า "กรณีเป็นครอบครัวของผู้มีสัญชาติไทย" (รายการที่ 18) การตรวจลงตราทำที่ต่างประเทศหรือขอเปลี่ยนประเภทในประเทศไทย ส่วนการอนุญาตให้อยู่ต่อพิจารณาในประเทศไทยและต้องยื่นใหม่ทุกปี

มาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองกำหนดวัตถุประสงค์ที่คนต่างด้าวจะเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้ โดยปิดท้ายด้วย "(15) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง" และมาตรา 35 ให้อธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมาย "อนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ก็ได้" สำหรับกรณีที่ต้องอยู่เกินระยะเวลาที่มาตรา 35 กำหนดไว้ มาตราเดียวกันบัญญัติว่า "ในกรณีที่คนต่างด้าวมีเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนดใน (1) (2) (3) และ (4) ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี"[1] ประโยคนี้คือฐานทางกฎหมายทั้งหมดของการขออยู่ต่อรายปีกรณีคู่สมรส วรรคท้ายของมาตรา 35 เพิ่มกติกาในทางปฏิบัติอีกสองข้อ คือคำขอต้องยื่น "ตามแบบและเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง" และ "ในระหว่างรอฟังคำสั่งให้คนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในราชอาณาจักรไปพลางก่อนได้" ซึ่งเป็นที่มาของตราประทับ "รอฟังคำสั่ง" (under consideration) ที่ผู้ยื่นคำขอได้รับ

หลักเกณฑ์รายละเอียดไม่ได้อยู่ในพระราชบัญญัติ แต่ออกเป็นคำสั่งภายในของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองตามมาตรา 35 ฉบับปัจจุบันคือ คำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ที่ 12/2568 ลงวันที่ 23 มกราคม 2568 และสรุปไว้บนหน้าบริการของสำนักงาน[23] หน้าบริการรายการที่ 18 ระบุหลักเกณฑ์ไว้ในบรรทัดเดียวว่า "คนต่างด้าวต้องได้รับการตรวจลงตรา ประเภทคนอยู่ชั่วคราว" และต้อง "มีหลักฐานแสดงความสัมพันธ์"[2] การเข้าเมืองในฐานะนักท่องเที่ยวหรือโดยได้รับยกเว้นการตรวจลงตราจึงไม่ใช่จุดเริ่มต้นของการขออยู่ต่อกรณีคู่สมรส ขั้นแรกคือการตรวจลงตรารหัส O เสมอ ซึ่งขอได้ที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ หรือผ่านขั้นตอนขอรับและเปลี่ยนประเภทการตรวจลงตราในประเทศของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งมีเงื่อนไขของตนเอง

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

ผู้มีสิทธิ: การสมรสที่กฎหมายไทยรับรอง

คู่สมรสชาวต่างชาติมีสิทธิก็ต่อเมื่อการสมรสสมบูรณ์ตามกฎหมายไทยและมีอยู่จริงในทางพฤตินัย ตามมาตรา 1457 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การสมรสจะมีได้เฉพาะเมื่อได้จดทะเบียนแล้ว ตามมาตรา 1458 บุคคลสองคนต้องยินยอมเป็นคู่สมรสกันและแสดงความยินยอมโดยเปิดเผยต่อหน้านายทะเบียน และตามมาตรา 1495 การสมรสที่ฝ่าฝืนมาตรา 1458 เป็นโมฆะ หลักเกณฑ์ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพิ่มว่าคู่สมรสต้องมีความสัมพันธ์กัน "ทั้งทางนิตินัยและพฤตินัย"[92]

บทบัญญัติสามมาตราในบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2567 ซึ่งมีผลใช้บังคับในเดือนมกราคม 2568 เป็นตัวกำหนดว่าการสมรสแบบใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจะรับฟัง มาตรา 1448 บัญญัติว่า "**การสมรสจะกระทำได้ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์แล้ว** แต่ในกรณีมีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้" มาตรา 1457 บัญญัติว่า "การสมรสตามประมวลกฎหมายนี้**จะมีได้เฉพาะเมื่อได้จดทะเบียนแล้วเท่านั้น**" และมาตรา 1458 บัญญัติว่า "การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อ**บุคคลสองคนยินยอมเป็นคู่สมรสกัน**และต้องแสดงการยินยอมนั้นให้ปรากฏโดยเปิดเผยต่อหน้านายทะเบียนและให้นายทะเบียนบันทึกความยินยอมนั้นไว้ด้วย"[9] การแก้ไขปี 2567 เปลี่ยนถ้อยคำ "ชายและหญิง" เป็น "บุคคลสองคน" ทั้งบรรพ ตั้งแต่วันที่ 23 มกราคม 2568 การสมรสของบุคคลเพศเดียวกันที่จดทะเบียนในประเทศไทยจึงเป็นการสมรสเพื่อทุกวัตถุประสงค์ตามประมวลกฎหมายนี้ รวมถึงรายการครอบครัวในทางปฏิบัติของงานตรวจคนเข้าเมือง

การจดทะเบียนคือแบบที่ชี้ขาด มาตรา 1495 และมาตรา 1496 บัญญัติว่าการสมรสที่ฝ่าฝืนมาตรา 1449 1450 1452 และ 1458 เป็นโมฆะ และ "คำพิพากษาของศาลเท่านั้นที่จะแสดงว่า" การสมรสเป็นโมฆะด้วยเหตุเหล่านั้น โดยคู่สมรส บิดามารดา หรือผู้สืบสันดานเป็นผู้ร้องขอ[10] มาตรา 1452 เป็นบทที่เกี่ยวข้องกับคู่สมรสชาวต่างชาติบ่อยที่สุด คือ "บุคคลจะทำการสมรสในขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้" ชาวต่างชาติที่การสมรสครั้งก่อนในต่างประเทศยังไม่สิ้นสุดจึงสมรสในประเทศไทยโดยสมบูรณ์ไม่ได้ และการจดทะเบียนที่ได้มาโดยปกปิดข้อเท็จจริงนั้นเป็นโมฆะตามมาตรา 1452 ซึ่งตามมาตรา 1497 ผู้มีส่วนได้เสียคนใดคนหนึ่งจะกล่าวอ้างขึ้นก็ได้

ศาลฎีกาอธิบายความหมายของ "ความยินยอมเป็นคู่สมรส" ตามมาตรา 1458 ไว้สองคดี และทั้งสองคดีคือสิ่งที่พนักงานเจ้าหน้าที่นึกถึงเมื่อถามว่าการสมรสมีอยู่ "ในทางพฤตินัย" หรือไม่ ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1067/2545 ศาลวินิจฉัยว่าความยินยอมเป็นสามีภริยาหมายความว่า "ทั้งสองคนตกลงจะเป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ต้อง**อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาทั้งในทางธรรมชาติและกฎหมาย** ได้ดูแลความทุกข์สุข เจ็บป่วยซึ่งกันและกัน ต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตามความสามารถและฐานะของตน" จำเลยจดทะเบียนสมรสกับนายทหารเรือเกษียณก่อนเขาถึงแก่กรรม 38 วัน ไม่เคยพักอาศัยด้วยกัน ไม่ได้ออกค่า

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

รักษาพยาบาล ไม่เคยมาเยี่ยม และรับว่าจดทะเบียนเพราะเขาบอกว่าหากไม่จดจะไม่มีผู้ใดมีสิทธิรับบำเหน็จตกทอด ศาลวินิจฉัยว่าจำเลย "จดทะเบียนสมรสกับ ช. โดยมิได้มีเจตนาที่จะเป็นสามีภริยากันมาแต่แรก" การสมรสจึงฝ่าฝืนมาตรา 1458 และตกเป็นโมฆะตามมาตรา 1495[11]

ผลตรงข้ามในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5351/2545 แสดงให้เห็นว่าภาระการพิสูจน์อยู่ที่ใคร ผู้ร้องสองคนขอให้ศาลพิพากษาว่าการสมรสของตนเองเป็นโมฆะ โดยอ้างว่าจดทะเบียน "หลอก ๆ เพื่อหวังประโยชน์ในทางการค้า" ตามคำทำนายของหมอดู และไม่เคยอยู่ร่วมกัน ศาลยกคำร้องเพราะผู้ร้อง "มิได้นำพยานอื่นเข้าสืบประกอบว่าตนมิได้อยู่กินฉันสามีภริยากันจริง และมิได้ส่งสำเนาทะเบียนบ้านว่ามิได้อยู่บ้านหลังเดียวกัน" และปล่อยเวลาล่วงเลยกว่าสามปีจึงมายื่นคำร้อง พฤติการณ์เช่นนี้แสดงว่าผู้ร้อง "ยินยอมเป็นสามีภริยากันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1458 แล้ว"[12] การสมรสที่จดทะเบียนแล้วจึงได้รับข้อสันนิษฐานว่าเป็นการสมรสจริง และฝ่ายที่อ้างว่าเป็นการสมรสหลอกต้องพิสูจน์ด้วยพยานหลักฐานอย่างที่ศาลระบุ คือคู่สมรสแต่ละฝ่ายพักอาศัยที่ใดจริง ใครออกค่าใช้จ่ายใด และคู่สมรสประพฤติต่อกันอย่างไรตลอดเวลาที่ผ่านมา ข้อเท็จจริงเหล่านี้คือสิ่งที่การให้ปากคำและการตรวจเยี่ยมบ้านของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองออกแบบมาเพื่อค้นหา ภาพถ่ายบ้านที่อยู่ร่วมกัน ทะเบียนบ้านที่แสดงที่อยู่เดียวกัน และคำให้การที่สอดคล้องกันของคู่สมรสทั้งสองจึงมีน้ำหนักที่เอกสารจากที่ปรึกษากฎหมายใดก็แทนไม่ได้

การสมรสที่จดทะเบียนในต่างประเทศ

การสมรสระหว่างคนไทยกับชาวต่างชาติที่จดทะเบียนนอกประเทศไทยได้รับการรับรองในประเทศไทยตามมาตรา 1459 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 หากทำถูกต้องตามแบบของกฎหมายแห่งประเทศที่สมรสหรือตามกฎหมายไทย คู่สมรสนำไปบันทึกฐานะแห่งครอบครัว (คร.22) ที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือเขตในประเทศไทย หลังจากรับรองนิติกรณ์และแปลเอกสารการสมรสต่างประเทศแล้ว

มาตรา 1459 บัญญัติว่า "การสมรสในต่างประเทศระหว่างคนที่มีสัญชาติไทยด้วยกัน หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสัญชาติไทย **จะทำตามแบบที่กำหนดไว้ตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายแห่งประเทศนั้นก็ได้**" และกรณีที่คู่สมรสประสงค์จะจดทะเบียนตามกฎหมายไทย วรรคสองให้พนักงานทูตหรือกงสุลไทยเป็นนายทะเบียน[13] ศาลฎีกาปรับใช้มาตรานี้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 170/2569 ซึ่งภริยาผู้คัดค้านนำสำเนาบันทึกการสมรสของรัฐฟลอริดาลงวันที่ 5 เมษายน 2533 พร้อมคำแปลและหนังสือรับรองโดยเสมียนศาลเขตไมอามี-เดดมาแสดง ศาลวินิจฉัยว่าตามมาตรา 1459 และมาตรา 20 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย การสมรสที่ทำในต่างประเทศโดยถูกต้องตามแบบที่กฎหมายไทยรับรอง "ย่อมเป็นอันสมบูรณ์" ผู้คัดค้าน "จึงเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของผู้ตาย"[13] บทเรียนสำหรับคู่

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

สมรสที่สมรสในต่างประเทศคือ เอกสารการสมรสต่างประเทศที่รับรองถูกต้องนั้นเองเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการสมรส ส่วนบันทึกฐานะแห่งครอบครัวในประเทศไทยเป็นเพียงพยานหลักฐานของการสมรส ไม่ใช่ที่มาของการสมรส

แบบไม่ใช่คำถามเดียว คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2887/2563 เป็นเรื่องหญิงไทยสองคนที่สมรสกันในประเทศอังกฤษเมื่อปี 2557 ศาลวินิจฉัยว่าแม้มาตรา 1459 และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมายจะว่าด้วยแบบของการสมรสในต่างประเทศ แต่มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันบัญญัติว่า "เงื่อนไขแห่งการสมรสให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของคู่กรณีแต่ละฝ่าย" เงื่อนไขในบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จึงใช้บังคับ และตามมาตรา 1448 ฉบับขณะนั้นซึ่งใช้ถ้อยคำ "ชายและหญิง" การสมรสนั้นไม่ต้องด้วยเงื่อนไขตามกฎหมายไทย คู่กรณี "ไม่มีสถานะเป็นสามีภริยาตามกฎหมาย"[14] การแก้ไขปี 2567 ลบอุปสรรคข้อนั้นไปแล้ว แต่หลักของคดียังอยู่ คือการสมรสที่ทำในต่างประเทศต้องถูกตรวจสอบกับเงื่อนไขแห่งการสมรสตามกฎหมายไทย ทั้งเรื่องอายุและการไม่มีคู่สมรสอยู่ก่อน นอกเหนือจากแบบตามกฎหมายต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศอธิบายขั้นตอนการบันทึกไว้ในคู่มือกงสุลว่า ทะเบียนสมรสต่างประเทศต้องผ่านการรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศของประเทศที่สมรส แล้วจากสถานเอกอัครราชทูตไทยในประเทศนั้น แล้วจากกรมการกงสุลในประเทศไทย จากนั้นคู่สมรสจึง "ขอบันทึกฐานะแห่งครอบครัว (คร. 22)" ที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือเขตที่คู่สมรสฝ่ายไทยมีภูมิลำเนา และคนไทยที่จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายต่างประเทศแล้วไม่ต้องจดทะเบียนสมรสซ้ำตามกฎหมายไทย[15] สำหรับการสมรสที่จดทะเบียนในประเทศไทย คู่มือเดียวกันอธิบายภาพกลับด้าน คือหนังสือรับรองสถานภาพโสดของคู่สมรสชาวต่างชาติที่ออกโดยหน่วยงานของประเทศนั้นและรับรองผ่านลำดับเดียวกัน นำมาแสดงพร้อมคำแปลภาษาไทยต่อนายทะเบียนที่อำเภอหรือเขต พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองคาดหวังจะเห็นใบสำคัญการสมรส (คร.3) และทะเบียนสมรส (คร.2) ของไทย หรือเอกสารการสมรสต่างประเทศพร้อมลำดับการรับรองนิติกรณ์และบันทึก คร.22

เกณฑ์การเงิน: รายได้เดือนละ 40,000 บาท หรือเงินฝาก 400,000 บาท

สามีชาวต่างชาติที่สมรสกับหญิงไทยต้องมีรายได้เฉลี่ยทั้งปีไม่น้อยกว่าเดือนละ 40,000 บาท หรือมีเงินฝากในธนาคารในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 400,000 บาทที่คงอยู่ในบัญชีตลอดระยะเวลาย้อนหลัง 2 เดือนก่อนยื่นคำขอ "เพื่อไว้ใช้จ่ายในรอบปี" หลักเกณฑ์ที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเผยแพร่ระบุกติกานี้สำหรับสามีชาวต่างชาติ ส่วนกรณีภริยาชาวต่างชาติของสามีไทย สำนักงานแยกรายการเอกสารไว้ต่างหากโดยไม่ได้กล่าวซ้ำเงื่อนไขการเงิน[23]

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

ถ้อยคำของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่อ่านเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569 คือ "กรณีสมรสกับหญิงไทย ฝ่ายสามีซึ่งเป็นคนต่างด้าวต้องมี**รายได้เฉลี่ยทั้งปีไม่น้อยกว่าเดือนละ 40,000 บาท** หรือเงินฝากในธนาคารในประเทศไทย**คงอยู่ในบัญชีตลอดระยะเวลาย้อนหลัง 2 เดือน ไม่น้อยกว่า 400,000 บาท** เพื่อไว้ใช้จ่ายในรอบปี"[2] หน้าบริการของรัฐบาลไทยในเรื่องเดียวกันกล่าวซ้ำตัวเลขทั้งสองและระยะเวลา 2 เดือน[3] ลักษณะของกติกานี้สี่ข้อมีผลในทางปฏิบัติ

ข้อแรก เกณฑ์ทั้งสองเป็นทางเลือกคนละทาง และถ้อยคำของสำนักงานไม่ได้กล่าวถึงการนำรายได้บางส่วนมารวมกับเงินฝากบางส่วนอย่างที่กำหนดไว้ในบางรายการ ผู้ยื่นที่มีรายได้เดือนละ 25,000 บาทและมีเงินฝาก 200,000 บาทจึงไม่ครบเกณฑ์ที่เผยแพร่ และไม่ควรสันนิษฐานว่าสองส่วนบวกกันได้ ข้อสอง ตัวเลขรายได้เป็น "รายได้เฉลี่ยทั้งปี" ซึ่งสำนักงานวัดด้วยเอกสารที่แสดงรายได้ตลอดปี เช่น หนังสือรับรองรายได้จากสถานทูตสำหรับประเทศที่สถานทูตยังออกให้ แบบแสดงรายการภาษีไทยหากเป็นรายได้ในประเทศไทย หรือรายการเดินบัญชีธนาคารที่แสดงเงินเข้ารายเดือนสม่ำเสมอ คู่มือเกณฑ์เงินฝาก 800,000 บาท (ภาษาอังกฤษ)อธิบายว่าหนังสือรับรองรายได้ขอได้ยากขึ้นตั้งแต่สถานทูตหลายแห่งเลิกรับรองรายได้ และความยากข้อเดียวกันกระทบทางเลือกคู่สมรสด้วย ข้อสาม เงินฝากต้องอยู่ในธนาคารในประเทศไทยและต้อง "คงอยู่ในบัญชี" ตลอด 2 เดือนก่อนยื่นคำขอ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจจากหนังสือรับรองของธนาคารและสมุดบัญชีที่ปรับรายการในวันยื่น เงินจึงควรโอนจากต่างประเทศมาก่อนช่วง 2 เดือนจะเริ่มนับ ข้อสี่ ตัวเลขเป็นครึ่งหนึ่งพอดีของเกณฑ์เกษียณ 800,000 บาทและ 65,000 บาท ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่ผู้เกษียณที่สมรสกับคนไทยมักเลือกทางนี้ ส่วนข้อแลกเปลี่ยนอธิบายไว้ในหัวข้อเปรียบเทียบด้านล่าง

บิดา หรือ มารดา ของ บุตร สัญชาติ ไทย อยู่ใน รายการ เดียวกัน โดย มี เกณฑ์ คู่ขนาน ถ้อยคำ ของ สำนักงาน กำหนดให้บิดาหรือมารดา "ต้องมีรายได้เฉลี่ยทั้งปีไม่น้อยกว่าเดือนละ 40,000 บาท หรือต้องมีเงินฝากไม่น้อยกว่า 400,000 บาท เพื่อไว้ใช้จ่ายในรอบ 1 ปี" และบุตรต้องยังไม่ได้สมรส อยู่อาศัยเป็นส่วนแห่งครัวเรือนนั้น และมีอายุไม่เกิน 20 ปีบริบูรณ์[2] บิดาหรือมารดาชาวต่างชาติที่การสมรสกับฝ่ายไทยสิ้นสุดลงแล้วจึงยังอาจมีสิทธิโดยอาศัยบุตรไทย ซึ่งเป็นทางสำรองที่สำคัญหลังการหย่า

ขั้นตอนทีละขั้น

ลำดับคือ ขอการตรวจลงตรารหัส O เดินทางเข้าประเทศไทย ครบเกณฑ์การเงินเป็นเวลา 2 เดือนหากใช้ทางเงินฝาก ยื่นแบบ ตม.7 พร้อมค่าธรรมเนียม 1,900 บาทที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในจังหวัดที่พักอาศัย โดยคู่สมรสฝ่ายไทยมาด้วย รับตราประทับรอฟังคำสั่ง ให้ปากคำและรับการตรวจเยี่ยมบ้านหากมี แล้วรับการอนุญาตให้อยู่ต่อหนึ่งปี หลังจากนั้นคู่สมรสแจ้งที่พักอาศัยทุก 90 วัน และขอใบอนุญาตเดินทางกลับเข้ามาก่อนออกนอกประเทศทุกครั้ง

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

ขั้นที่ 1 การตรวจลงตรารหัส O หลักเกณฑ์ข้อแรกของสำนักงานคือ "คนต่างด้าวต้องได้รับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราว"[2] ตามปกติขอที่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลไทยในประเทศบ้านเกิดหรือประเทศที่พำนักของคู่สมรส พร้อมใบสำคัญการสมรสและเอกสารบัตรประชาชนกับทะเบียนบ้านของคู่สมรสฝ่ายไทย ผู้ที่อยู่ในประเทศไทยอยู่แล้วด้วยสถานะอื่นอาจยื่นต่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองตามขั้นตอนขอรับและเปลี่ยนประเภทการตรวจลงตรา ซึ่งอยู่ในเมนูบริการเดียวกันและมีเงื่อนไขของตนเอง

ขั้นที่ 2 คำขออยู่ต่อ คำขอยื่นตามแบบ ตม.7 และหน้าบริการของรัฐบาลไทยระบุค่าธรรมเนียม 1,900 บาท[4] หมายเหตุของสำนักงานในรายการที่ 18 ระบุชัดว่า "ผู้ยื่นคำขอและบุตร/ภรรยา/สามีผู้มีสัญชาติไทย ต้องมาติดต่อด้วยตนเอง เพื่อมาให้ปากคำ" และ "ให้นำหลักฐานเอกสารตัวจริงมาแสดง และถ่ายเอกสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องด้วยลายมือชื่อของผู้ยื่นคำขอ"[2] สำนักงานเผยแพร่รายการเอกสารแยกกันสำหรับกรณีภรรยาไทยและกรณีสามีไทย แก่นของแต่ละรายการคือหนังสือเดินทางและการตรวจลงตราปัจจุบัน ใบสำคัญการสมรสและทะเบียนสมรส บัตรประชาชนและทะเบียนบ้านของคู่สมรสฝ่ายไทย หลักฐานการเงินตามที่อธิบายข้างต้น แผนที่ที่พักอาศัย และภาพถ่ายของคู่สมรสที่บ้าน

ขั้นที่ 3 ช่วงรอฟังคำสั่ง เนื่องจากมาตรา 35 ให้คนต่างด้าวอยู่ "ในระหว่างรอฟังคำสั่ง" ได้ สำนักงานจะประทับตราอนุญาตช่วงสั้น ตามปกติราวหนึ่งเดือน ระหว่างนั้นมีการตรวจสำนวนและอาจมีการตรวจเยี่ยมบ้าน[1] ผู้ยื่นกลับมาตามวันที่ประทับไว้เพื่อรับการอนุญาตหนึ่งปี ระยะเวลาหนึ่งปีนับจากวันสิ้นสุดการอนุญาตครั้งก่อน ไม่ใช่จากวันที่มีคำสั่ง

ขั้นที่ 4 หน้าที่ต่อเนื่อง มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองกำหนดหน้าที่ของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ชั่วคราว ตามมาตรา 37 (1) คนต่างด้าวต้อง "ไม่ประกอบอาชีพหรือรับจ้างทำงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตตาม ... กฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว" การอนุญาตให้อยู่ต่อกรณีคู่สมรสจึงไม่ได้ให้สิทธิทำงานในตัวเอง แต่ผู้ถือการตรวจลงตรารหัส O อาจขอใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายนั้นได้ ตามมาตรา 37 (5) คนต่างด้าวที่ "อยู่ในราชอาณาจักรเกินเก้าสิบวัน ... ต้องมีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมืองทราบถึงที่พักอาศัยของตนโดยมิชักช้าเมื่อครบระยะเก้าสิบวันและต่อไปให้กระทำเช่นเดียวกันทุกระยะเก้าสิบวัน"[5] ตามมาตรา 39 การเดินทางออกนอกประเทศไทยทำให้การอนุญาตสิ้นสุด เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตเดินทางกลับเข้ามาก่อน ค่าธรรมเนียมครั้งเดียว 1,000 บาท หลายครั้ง 3,800 บาท[64] คู่มือการแจ้งอยู่เกิน 90 วันและใบอนุญาตเดินทางกลับเข้ามาอธิบายแบบฟอร์มต่าง ๆ

ขั้นที่ 5 การต่ออายุ ทุกปียื่นคำขอแบบเดิมอีกครั้งพร้อมหลักฐานการเงินปัจจุบัน ความต่างในทางปฏิบัติจากปีแรกคือพนักงานเจ้าหน้าที่มีสำนวนเดิมอยู่แล้ว ความไม่สอดคล้องระหว่างปี เช่น ที่อยู่ที่ต่างจากที่แจ้งไว้ตามมาตรา 37 คือสาเหตุตามปกติของการตรวจที่นานขึ้น

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

วีซ่าแต่งงานหรือวีซ่าเกษียณ: การเปรียบเทียบ

สำหรับชาวต่างชาติอายุ 50 ปีขึ้นไปที่สมรสกับคนไทย ทางคู่สมรสลดเกณฑ์การเงินลงครึ่งหนึ่ง (400,000 บาท หรือเดือนละ 40,000 บาท แทน 800,000 บาท หรือเดือนละ 65,000 บาท) และเปิดทางให้ขอใบอนุญาตทำงานได้ แต่ขึ้นอยู่กับการสมรสที่ดำรงอยู่และต้องให้คู่สมรสฝ่ายไทยมาด้วยทุกปี ส่วนทางเกษียณไม่ขึ้นกับการสมรสและคู่สมรส แต่ใช้เกณฑ์การเงินสองเท่า

ทั้งสองทางอยู่ในมาตรา 35 เดียวกันและวงรอบรายปีเดียวกัน ความต่างจึงอยู่ที่หลักเกณฑ์ของสำนักงาน ไม่ใช่ที่พระราชบัญญัติ รายการเกษียณ (รายการที่ 22 "กรณีใช้ชีวิตในบั้นปลาย") กำหนดให้ผู้ยื่นมีอายุไม่น้อยกว่า 50 ปีและแสดงเงินฝาก 800,000 บาทในธนาคารในประเทศไทยหรือรายได้เดือนละ 65,000 บาท ตามที่อธิบายในคู่มือวีซ่าเกษียณ Non-Immigrant O และคู่มือการขออยู่ต่อ (ภาษาอังกฤษ) รายการคู่สมรสไม่มีเกณฑ์อายุและใช้เงินครั้งเดียว แต่ผูกอยู่กับคู่สมรส หลักเกณฑ์ของสำนักงานคือความสัมพันธ์ "ทั้งทางนิตินัยและพฤตินัย" และคู่สมรสฝ่ายไทยต้องมาให้ปากคำทุกปี[2] การหย่าหรือการถึงแก่กรรมของคู่สมรสฝ่ายไทยทำให้ฐานของการอนุญาตสิ้นไป คู่สมรสชาวต่างชาติต้องเข้าเกณฑ์รายการอื่นก่อนการอนุญาตปัจจุบันสิ้นสุด ซึ่งสำหรับผู้มีอายุเกิน 50 ปีมักหมายถึงรายการเกษียณและเงินฝากที่สูงกว่า คู่สมรสที่ถือครองทรัพย์สินร่วมกันควรอ่านคู่มือการสมรสและสัญญาก่อนสมรส (ภาษาอังกฤษ)และคู่มือพินัยกรรมและมรดก (ภาษาอังกฤษ)ควบคู่กับหน้านี้ เพราะผลด้านคนเข้าเมืองของการถึงแก่กรรมเกิดขึ้นทันที ขณะที่ผลด้านทรัพย์สินใช้เวลาหลายเดือน

ความต่างอีกสามข้อมักเป็นตัวตัดสิน รายการเกษียณมีเงื่อนไขประกันสุขภาพเฉพาะสายการตรวจลงตรา O-A ซึ่งคู่มือประกันสุขภาพวีซ่า O-Aอธิบายไว้ ส่วนรายการคู่สมรสไม่มีเงื่อนไขประกันในหลักเกณฑ์ที่สำนักงานเผยแพร่ รายการคู่สมรสเปิดให้ขอใบอนุญาตทำงานได้ ซึ่งรายการเกษียณไม่เปิด และรายการคู่สมรสกำหนดให้ผู้ยื่นพักอาศัยกับคู่สมรสฝ่ายไทย ณ ที่อยู่ที่พนักงานเจ้าหน้าที่อาจไปตรวจเยี่ยม คู่สมรสที่พักอาศัยต่างจังหวัดกันเพราะการงานจึงควรเตรียมอธิบายการจัดการนั้นและแสดงว่ายังเป็นครัวเรือนเดียวกัน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

เหตุที่ต้องมีการให้ปากคำและการตรวจเยี่ยมบ้าน: มุมมองนิติเศรษฐศาสตร์

การให้ปากคำด้วยตนเอง ภาพถ่าย และการตรวจเยี่ยมบ้านคือเครื่องมือคัดกรอง ในภาษาของนิติเศรษฐศาสตร์ ทะเบียนสมรสได้มาในราคาถูกและมีค่ามากสำหรับผู้ที่ต้องการอยู่ในประเทศไทย รัฐจึงแยกการสมรสจริงจากการสมรสที่จัดขึ้นด้วยใบสำคัญเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องมองหาสัญญาณที่ปลอมได้ยาก เช่น บ้านที่อยู่ร่วมกันมาเป็นเวลานาน หลักของศาลฎีกาเรื่องการอยู่กิน "ทั้งในทางธรรมชาติและกฎหมาย" ให้สัญญาณชนิดนั้นพอดี

การวิเคราะห์ของจอร์จ อาเคอร์ลอฟ (George Akerlof) ว่าด้วยตลาดที่ฝ่ายหนึ่งรู้คุณภาพของสิ่งที่เสนอขาย แต่อีกฝ่ายไม่รู้ แสดงว่าหากไม่มีวิธีตรวจสอบคุณภาพ ตลาดจะเต็มไปด้วยข้อเสนอคุณภาพต่ำ และผู้ขายที่สุจริต จะ ถูก ผลัก ออก ไป[22] รายการ คนเข้าเมือง ที่ รับ ใบสำคัญ การสมรส เพียง อย่าง เดียว จะ เผชิญ พลวัต เดียวกัน ใบสำคัญ ใช้ ค่าใช้จ่าย ไม่ กี่ ร้อย บาท และ เวลา หนึ่ง บ่าย ขณะที่ การอนุญาต ให้ อยู่ หนึ่ง ปี มีค่า มาก สำหรับผู้ที่เข้าเกณฑ์อื่นไม่ได้ สัดส่วนการจดทะเบียนหลอกจึงจะสูงขึ้น และสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจะตอบสนองด้วยการเข้มงวดกับทุกคน การให้ปากคำ การตรวจเยี่ยมบ้าน และเงินฝาก 2 เดือนคือคำตอบของรัฐต่อปัญหาข้อมูลไม่สมมาตร แต่ละอย่างเป็นสัญญาณที่คู่สมรสจริงให้ได้โดยไม่ยาก แต่คู่สมรสหลอกต้องลงทุนมากเพื่อสร้างขึ้น ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยการสมรสของแกรี เบกเกอร์ (Gary Becker) ชี้ประเด็นเดียวกันจากอีกด้าน โดยมองการสมรสเป็นหุ้นส่วนระยะยาวที่ผลประโยชน์มาจากการผลิตร่วมกันในครัวเรือน และเผยตัวตามกาลเวลา ไม่ใช่ ณ ขณะจดทะเบียน[21] นี่คือเหตุที่ศาลฎีกาในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5351/2545 ดู พฤติการณ์ สาม ปี แทนที่จะ ฟัง คำบอกเล่า ของ ผู้ ร้อง เอง เรื่อง เจตนา และ เหตุ ที่พยานหลักฐานที่หนักแน่นที่สุดของผู้ยื่นคือบันทึกธรรมดาของชีวิตที่ใช้ร่วมกัน คือสัญญาเช่าร่วมทะเบียนบ้านเดียวกัน และสองชื่อบนใบแจ้งค่าสาธารณูปโภคฉบับเดียวกัน[12]

การ วิเคราะห์ เดียวกัน อธิบาย ว่า เหตุใด กฎหมาย ไทย จึง ผูก ผล ที่ แท้จริง ไว้ กับ สถานะ ทาง ทะเบียน ใน คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 393/2554 หญิงไทยอยู่กินมาหลายปีกับชายที่อยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต และ ถูก ฟ้อง พร้อมกับ เขา ศาล วินิจฉัย ว่า ดุลพินิจ ตามมาตรา 64 แห่ง พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง ที่จะ ไม่ลงโทษ ผู้ให้ ที่พัก แก่ คนต่างด้าว "จะ ต้อง เป็น การกระทำ เพื่อ ช่วย บิดา มารดา สามี หรือ ภริยา โดยชอบด้วยกฎหมายของผู้กระทำเท่านั้น" และเมื่อคู่นี้ "ไม่ปรากฏว่าได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมาย" จึง "ไม่ได้เป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย" และใช้ดุลพินิจนั้นไม่ได้[16] คดีนี้เตือนว่ากฎหมายคนเข้าเมืองของไทยรับรองการสมรสที่จดทะเบียนและไม่รับรองสิ่งใดที่น้อยกว่านั้น การอยู่กินมานานไม่ให้สถานะคนเข้าเมืองใด ๆ ขณะที่การสมรสที่จดทะเบียนและมีข้อเท็จจริงรองรับให้สิทธิอยู่ต่อรายปี

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

กฎหมายเปรียบเทียบ: ประเทศอื่นตรวจสอบสิทธิอยู่ของคู่สมรสอย่างไร

เกณฑ์การเงินของไทยอยู่ในระดับพอประมาณเมื่อเทียบกับมาตรฐานสากล สหราชอาณาจักรกำหนดให้คู่สมรสผู้ค้ำประกันมีรายได้อย่างน้อยปีละ 29,000 ปอนด์ ซึ่งศาลสูงสุดรับรองในหลักการเมื่อปี 2017 และศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาวินิจฉัยเมื่อปี 2024 ว่าพลเมืองไม่มีสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่จะให้คู่สมรสชาวต่างชาติได้รับอนุญาตให้เข้าประเทศ เมื่อเทียบกันแล้ว กติกาไทย 400,000 บาท หรือเดือนละ 40,000 บาทซึ่งกำหนดในทางบริหารตามมาตรา 35 จึงเบากว่า แต่ก็เป็นดุลพินิจและต่ออายุได้เพียงปีต่อปี

กติกาของอังกฤษให้บทเรียนมากที่สุด เพราะเป็นภาพกลับด้านของกติกาไทย คือทดสอบผู้ค้ำประกันที่เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ ไม่ใช่คู่สมรสชาวต่างชาติ GOV.UK ระบุว่าผู้ขอวีซ่าคู่สมรสต้องแสดงรายได้รวมอย่างน้อยปีละ 29,000 ปอนด์ โดยตัวเลขเดิม 18,600 ปอนด์คงไว้เฉพาะผู้ต่ออายุวีซ่าที่ขอครั้งแรกก่อนวันที่ 11 เมษายน 2024[18] ในคดี R (MM (Lebanon)) v Secretary of State for the Home Department [2017] UKSC 10 ตัดสินเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2017 ศาลสูงสุดสหราชอาณาจักรวินิจฉัยว่าเกณฑ์รายได้ขั้นต่ำรับได้ในหลักการ เพราะมุ่งวัตถุประสงค์ชอบธรรมในการไม่ให้คู่สมรสพึ่งสวัสดิการของรัฐและเชื่อมโยงอย่างมีเหตุผลกับวัตถุประสงค์นั้น โดยตั้งข้อสังเกตว่า "the fact that the MIR may cause hardship to many does not render it unlawful" (การที่เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำอาจสร้างความยากลำบากแก่คนจำนวนมากไม่ทำให้เกณฑ์นั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย) แต่ศาลประกาศว่ากฎเกณฑ์ไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่าที่ไม่ได้ให้ผลแก่หน้าที่ถือประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นข้อพิจารณาสำคัญ และสั่งให้แก้แนวปฏิบัติเพื่อให้นำรายได้แหล่งอื่นเช่น รายได้ที่คาดว่าคู่สมรสชาวต่างชาติจะหาได้ หรือการสนับสนุนจากบุคคลที่สาม มาพิจารณาได้[19] ประเทศไทยไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายทำนองเดียวกันและไม่มีคดีทำนองเดียวกัน เกณฑ์ของไทยกำหนดโดยคำสั่งของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ใช้กับฐานะของคู่สมรสชาวต่างชาติเอง และหากจะมีการทบทวนก็โดยคณะกรรมการพิจารณาคนเข้าเมืองตามมาตรา 36 ไม่ใช่โดยศาล

การเปรียบเทียบกับสหรัฐอเมริกาเป็นเรื่องลักษณะของสิทธิ ในคดี Department of State v. Muñoz หมายเลข 23-334 ตัดสินเมื่อ 21 มิถุนายน 2024 ศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาโดยคำพิพากษาของผู้พิพากษาแบร์เร็ตต์วินิจฉัยว่า "a citizen does not have a fundamental liberty interest in her noncitizen spouse being admitted to the country" (พลเมืองไม่มีประโยชน์แห่งเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการให้คู่สมรสที่ไม่ใช่พลเมืองได้รับอนุญาตให้เข้าประเทศ) กระทรวงการต่างประเทศจึงไม่ต้องชี้แจงเหตุผลแก่ภริยาผู้เป็นพลเมืองเมื่อปฏิเสธวีซ่าของสามี[20] กฎหมายไทยไปถึงจุดใกล้เคียงกันโดยเส้นทางต่างกัน มาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองทำให้การอนุญาตให้อยู่เป็นดุลพินิจของอธิบดี "ภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ก็ได้" และมาตรา 36 ให้อธิบดีหรือคณะกรรมการเพิกถอนการอนุญาตได้ "หากมีพฤติการณ์ที่สมควรเพิกถอน"

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

โดยอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายใน 48 ชั่วโมงนับแต่ทราบคำสั่ง และคำสั่งของคณะกรรมการ "ให้เป็นที่สุด"[7] ทั้งคู่สมรสฝ่ายไทยและฝ่ายต่างชาติไม่ได้ถือสิทธิที่จะได้รับอนุญาตให้อยู่ต่อ สิ่งที่คู่สมรสถืออยู่คือข้อเรียกร้องที่มีเอกสารรองรับครบถ้วนต่อดุลพินิจซึ่งใช้อย่างสม่ำเสมอเมื่อหลักเกณฑ์ที่เผยแพร่ครบถ้วน

การเปรียบเทียบยังแสดงสิ่งที่ประเทศไทยไม่ทำ ไทยไม่กำหนดระยะเวลาสมรสขั้นต่ำก่อนการขออยู่ต่อครั้งแรกอย่างบางประเทศในยุโรป ไม่กำหนดให้คู่สมรสฝ่ายไทยพิสูจน์รายได้ และไม่มีการพำนักแบบมีเงื่อนไขหรือทดลองอย่างของสหรัฐอเมริกาที่ปลดเงื่อนไขหลังสองปี ระบบของไทยตรวจสอบเต็มรูปแบบซ้ำทุกปีแทน ซึ่งหนักกว่าในทางบริหารสำหรับคู่สมรส แต่ไม่มีจุดที่การปฏิเสธครั้งเดียวลบสถานะที่สะสมมา

ภาษีไทยของคู่สมรสชาวต่างชาติ

คู่สมรสชาวต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทยถึง 180 วันในปีปฏิทินเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในประเทศไทยตามมาตรา 41 วรรคสาม แห่งประมวลรัษฎากร และตามวรรคสอง ประกอบคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.161/2566 และ ป.162/2566 เงินได้จากต่างประเทศที่เกิดตั้งแต่ 1 มกราคม 2567 ต้องเสียภาษีในปีที่นำเข้ามาในประเทศไทย เงินฝาก 400,000 บาทเองเป็นเงินทุน ไม่ใช่เงินได้ สิ่งที่สำคัญคือแหล่งที่มาของเงินที่ใช้เลี้ยงครัวเรือนแต่ละปี

มาตรา 41 วรรคสาม บัญญัติว่า "ผู้ใดอยู่ในประเทศไทยชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะรวมเวลาทั้งหมดถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีปีใด ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย" และวรรคสองบัญญัติว่าผู้อยู่ในประเทศไทยที่มีเงินได้พึงประเมิน "เนื่องจากหน้าที่งาน หรือกิจการที่ทำในต่างประเทศ หรือเนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ ต้องเสียภาษีเงินได้ตามบทบัญญัติในส่วนนี้เมื่อนำเงินได้พึงประเมินนั้นเข้ามาในประเทศไทย"[17] คู่สมรสที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ต่อกรณีสมรสพักอาศัยในประเทศไทยทั้งปี จึงเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ทางภาษีในทุกปีของการอนุญาต คู่มือภาษีเงินได้จากต่างประเทศที่นำเข้ามาอธิบายกติกาปี 2567 ครบถ้วน คู่มือภาษีสำหรับผู้เกษียณ (ภาษาอังกฤษ)ว่าด้วยค่าลดหย่อนและการยื่นแบบ และคู่มืออนุสัญญาภาษีซ้อน (ภาษาอังกฤษ)อธิบายว่าบำนาญจากประเทศบ้านเกิดของคู่สมรสถูกจัดสรรระหว่างสองรัฐอย่างไร

สองประเด็นเป็นเรื่องเฉพาะของทางคู่สมรส ประเด็นแรก เงินที่แสดงเพื่อวีซ่ากับเงินที่ถูกเก็บภาษีเป็นคนละคำถาม การโอนเงิน 400,000 บาทจากเงินออมที่สะสมก่อนปี 2567 ไม่ใช่เงินได้พึงประเมินตามคำสั่ง ที่ ป.162/2566 แต่การโอนบำนาญหรือค่าเช่าที่ได้รับในต่างประเทศหลังวันที่ 1 มกราคม 2567 เป็นเงินได้ในปีที่เงินเข้ามา ไม่ว่าจะโอนมาเพื่อให้ครบเกณฑ์วีซ่าหรือไม่ ประเด็นที่สอง คู่สมรสฝ่ายไทยที่มีเงินได้ในประเทศไทยยื่นแบบของตนเอง ประมวลรัษฎากรให้คู่สมรสแยกยื่นได้ และเงินได้จากต่างประเทศที่คู่สมรสชาวต่างชาตินำเข้ามาเป็นเงินได้พึงประเมินของคู่สมรสชาวต่างชาติเอง คู่สมรสที่วางแผนปีแรกจึงควรตัดสินใจก่อน

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

เงินเคลื่อนย้ายว่าบัญชีใดรับเงินก้อนใด เพื่อให้หนังสือรับรองของธนาคารสำหรับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและแบบแสดงรายการภาษีสำหรับกรมสรรพากรเล่าเรื่องเดียวกัน หน้าบริการของสำนักงานอธิบายการวิเคราะห์ถิ่นที่อยู่ทางภาษีและแผนการนำเงินเข้าประเทศที่สำนักงานจัดทำสำหรับสถานการณ์นี้ และกล่องสถานะด้านบนของหน้านี้บันทึกว่าข้อเสนอยกเว้นภาษีเงินได้ที่นำเข้ามาเป็นกฎหมายแล้วหรือยัง

สิ่งที่อาจผิดพลาด และราคาของมาตรา 81

การอนุญาตให้อยู่ต่ออาจถูกปฏิเสธเมื่อหลักฐานการเงินไม่ตรงตามรูปแบบที่เผยแพร่ ถูกเพิกถอนตามมาตรา 36 เมื่อพบว่าการสมรสไม่มีอยู่จริงในทางพฤตินัย และเสียไปเพราะพลาดวันกำหนด คนต่างด้าวที่ยังอยู่หลังการอนุญาต "สิ้นสุดหรือถูกเพิกถอน" มีความผิดตามมาตรา 81 ระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การปฏิเสธที่สำนักงานของเราพบแบ่งได้สามกลุ่ม กลุ่มแรกคือรูปแบบของการเงิน เงินฝากที่ครบ 400,000 บาทเพียงหกสัปดาห์ก่อนยื่น รายได้ที่มีจริงแต่แสดงด้วยเอกสารที่สำนักงานไม่รับ หรือยอดเงินในบัญชีร่วมกับคู่สมรสฝ่ายไทยในขณะที่หลักเกณฑ์มุ่งถึงเงินฝากของผู้ยื่นเอง กลุ่มที่สองคือความสัมพันธ์ในทางพฤตินัย คู่สมรสที่อยู่ห่างกันเพราะการงาน หรือที่อยู่ในทะเบียนบ้าน ในการแจ้ง 90 วัน และในคำขอไม่ตรงกัน โดยไม่ได้เตรียมคำอธิบาย กลุ่มที่สามคือการสมรสในทางนิตินัย การสมรสครั้งก่อนในต่างประเทศที่ไม่เคยสิ้นสุด ซึ่งทำให้ทะเบียนสมรสไทยเป็นโมฆะตามมาตรา 1452 หรือการสมรสต่างประเทศที่บันทึกในประเทศไทยด้วยเอกสารที่ไม่ได้รับรองนิติกรณ์ครบลำดับ มาตรา 36 ให้เพิกถอนการอนุญาตที่ให้ไปแล้วได้ "หากมีพฤติการณ์ที่สมควรเพิกถอนการอนุญาต" และการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการต้องยื่นภายใน 48 ชั่วโมงนับแต่ทราบคำสั่ง[7]

มาตรา 81 บัญญัติโทษของคนต่างด้าวที่ "อยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอน" คือ "**จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ**"[8] ในทางปฏิบัติการอยู่เกินกำหนดยุติด้วยค่าปรับรายวันที่ด่านขาออก และสำหรับการอยู่เกินกำหนดนานจะถูกห้ามเข้าประเทศ แต่ความผิดตามกฎหมายคือสิ่งที่ทำให้การอนุญาตที่ขาดอายุเป็นอันตรายสำหรับผู้ที่ตั้งใจอยู่ต่อ ทางปฏิบัติที่ปลอดภัยเรียบง่าย คือยื่นต่ออายุก่อนการอนุญาตปัจจุบันสิ้นสุด ขอใบอนุญาตเดินทางกลับเข้ามาตามมาตรา 39 ก่อนออกนอกประเทศทุกครั้ง และแจ้งที่พักอาศัยทุก 90 วันตามมาตรา 37 (5) ให้เป็นปัจจุบัน เพราะตราประทับรอฟังคำสั่งคุ้มครองเฉพาะผู้ที่ยื่นคำขอทันเวลา

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

บทบาทของที่ปรึกษากฎหมายในกระบวนการนี้แคบและเฉพาะเจาะจง คือยืนยันก่อนยื่นว่าการสมรสเป็นการสมรสที่กฎหมายไทยรับรอง เงินอยู่ในรูปแบบและระยะเวลาที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองกำหนด และสถานะทางภาษีของเงินที่ใช้เลี้ยงครัวเรือนได้ข้อยุติแล้ว หน้าบริการและค่าธรรมเนียมอธิบายชุดบริการวีซ่าและการวิเคราะห์ถิ่นที่อยู่ทางภาษี และหน้าติดต่อคือช่องทางส่งใบสำคัญการสมรส หนังสือรับรองของธนาคาร และกำหนดวันที่วางแผนไว้เพื่อขอความเห็นเบื้องต้น

คำถามที่พบบ่อย

คำถามที่ถามบ่อยที่สุดเรื่องวีซ่าแต่งงานไทยเป็นเรื่องเกณฑ์การเงิน ฐานะของภริยาชาวต่างชาติของสามีไทย การทำงาน การสมรสเพศเดียวกัน ผลเมื่อหย่า และภาษี คำตอบด้านล่างยึดหลักเกณฑ์ที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเผยแพร่และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับแก้ไขปี 2567

วีซ่าแต่งงานไทยต้องมีเงินเท่าใด

หลักเกณฑ์ของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองสำหรับการขออยู่ต่อหนึ่งปีกำหนดให้สามีชาวต่างชาติของภริยาไทยแสดงรายได้เฉลี่ยทั้งปีไม่น้อยกว่าเดือนละ 40,000 บาท หรือเงินฝากในธนาคารในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 400,000 บาทที่คงอยู่ในบัญชีตลอด 2 เดือนก่อนยื่นคำขอ ค่าธรรมเนียมคำขออยู่ต่อ 1,900 บาท

ภริยาชาวต่างชาติของสามีไทยต้องมีเงิน 400,000 บาทหรือไม่

หลักเกณฑ์ที่สำนักงานเผยแพร่ระบุเกณฑ์ 40,000 บาท หรือ 400,000 บาทสำหรับสามีชาวต่างชาติที่สมรสกับหญิงไทย และแยกรายการเอกสารกรณีสามีไทยไว้ต่างหากโดยไม่ได้กล่าวซ้ำเงื่อนไขการเงิน เอกสารยังคงรวมหลักฐานความสัมพันธ์ทั้งทางนิตินัยและพฤตินัย และคู่สมรสทั้งสองต้องมาด้วยตนเอง

ถือวีซ่าแต่งงานทำงานได้หรือไม่

ไม่ได้ หากไม่มีใบอนุญาตทำงาน มาตรา 37 (1) แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง ห้ามคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ชั่วคราวทำงาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว แต่ผู้ถือการตรวจลงตรารหัส O โดยอาศัยการสมรสอาจขอใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายนั้นได้ ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบหนึ่งเหนือรายการเกษียณ

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

การสมรสเพศเดียวกันใช้ขอวีซ่าแต่งงานได้หรือไม่

ตั้งแต่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2567 มีผลใช้บังคับในเดือนมกราคม 2568 มาตรา 1448 และมาตรา 1458 ใช้ถ้อยคำ "บุคคลสองคน" การสมรสเพศเดียวกันที่จดทะเบียนในประเทศไทยจึงเป็นการสมรสตามกฎหมายไทย การสมรสเพศเดียวกันที่จดทะเบียนในต่างประเทศถูกตรวจสอบกับเงื่อนไขแห่งการสมรสตามกฎหมายไทยเช่นเดียวกับการสมรสต่างประเทศอื่น

หากหย่ากัน วีซ่าแต่งงานจะเป็นอย่างไร

ฐานของการอนุญาตให้อยู่ต่อสิ้นไป คู่สมรสชาวต่างชาติต้องเข้าเกณฑ์รายการอื่นก่อนการอนุญาตปัจจุบันสิ้นสุด เช่น รายการเกษียณสำหรับผู้มีอายุ 50 ปีขึ้นไปด้วยเงินฝาก 800,000 บาท หรือรายการบิดามารดาของบุตรไทยอายุไม่เกิน 20 ปีที่อยู่ในครัวเรือนเดียวกัน ซึ่งใช้เกณฑ์ 40,000 บาท หรือ 400,000 บาทเช่นเดียวกัน

ผู้ถือวีซ่าแต่งงานต้องเสียภาษีในประเทศไทยหรือไม่

ต้องเสียในฐานะผู้มีถิ่นที่อยู่ คู่สมรสที่อยู่ในประเทศไทยถึง 180 วันในปีปฏิทินเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ทางภาษีตามมาตรา 41 แห่งประมวลรัษฎากร และเงินได้จากต่างประเทศที่เกิดตั้งแต่ 1 มกราคม 2567 ต้องเสียภาษีในปีที่นำเข้ามาในประเทศไทยตามคำสั่ง ที่ ป.161/2566 และ ป.162/2566 เงินออมที่สะสมก่อนปี 2567 ไม่เป็นเงินได้เมื่อโอนเข้ามา

วีซ่าแต่งงานต่างจากวีซ่าเกษียณอย่างไร

ทางคู่สมรสไม่มีเกณฑ์อายุและใช้เกณฑ์การเงินครึ่งเดียว คือ 400,000 บาท หรือเดือนละ 40,000 บาท เทียบกับ 800,000 บาท หรือเดือนละ 65,000 บาท และเปิดทางให้ขอใบอนุญาตทำงานได้ แต่ขึ้นอยู่กับการสมรสที่ดำรงอยู่และต้องให้คู่สมรสฝ่ายไทยมาด้วยทุกปี ส่วนทางเกษียณไม่ขึ้นกับการสมรส

เชิงอรรถ

1. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 34 และมาตรา 35 อ่านจากระบบกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา https://searchlaw.ocs.go.th/council-of-state/#/public/doc/cEVhclA4am5UUUtFTFZXcGZVNmdwUT09 เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569 มาตรา 35 วรรคสาม บัญญัติว่า "ในกรณีที่คนต่างด้าวมีเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนดใน (1) (2) (3) และ (4) ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี" วรรคสี่ บัญญัติว่า "ในระหว่างรอฟังคำสั่งให้คนต่างด้าวผู้นั้นอยู่ในราชอาณาจักรไปพลางก่อนได้"

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

2. สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง "การขออยู่ต่อ" รายการที่ 18 "กรณีเป็นครอบครัวของผู้มีสัญชาติไทย (เฉพาะบิดามารดา คู่สมรส บุตร บุตรบุญธรรม หรือบุตรของคู่สมรส)" https://www.immigration.go.th/?page_id=1772 อ่านเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569: "คนต่างด้าวต้องได้รับการตรวจลงตรา ประเภทคนอยู่ชั่วคราว, มีหลักฐานแสดงความสัมพันธ์, กรณีคู่สมรสต้องมีความสัมพันธ์กันทั้งทางนิตินัยและพฤตินัย ... กรณีสมรสกับหญิงไทย ฝ่ายสามีซึ่งเป็นคนต่างด้าวต้องมีรายได้เฉลี่ยทั้งปีไม่น้อยกว่าเดือนละ 40,000 บาท หรือเงินฝากในธนาคารในประเทศไทยคงอยู่ในบัญชีตลอดระยะเวลาย้อนหลัง 2 เดือน ไม่น้อยกว่า 400,000 บาท เพื่อไว้ใช้จ่ายในรอบปี ... ผู้ยื่นคำขอและบุตร/ภรรยา/สามีผู้มีสัญชาติไทย ต้องมาติดต่อด้วยตนเอง เพื่อมาให้ปากคำ"

3. รัฐบาลไทย "Application to stay in Thailand in the case of foreign family members of a Thai national" https://thailand.go.th/event-detail/001_01_124-2 (เผยแพร่ 13 มีนาคม 2566 ปรับปรุง 9 พฤษภาคม 2566) อ่านเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569

4. หน้าบริการของรัฐบาลไทยซึ่งอ้างข้อมูลจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง https://thailand.go.th/issue-focus-detail/001_01_118 อ่านเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569: แบบ ตม.7 ค่าธรรมเนียม 1,900 บาท แบบ ตม.8 ใบอนุญาตเดินทางกลับเข้ามา ครั้งเดียว 1,000 บาท หลายครั้ง 3,800 บาท

5. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 37 (1) และ (5) อ่านจากแหล่งในเชิงอรรถที่ 1 บัญญัติว่า "(1) ไม่ประกอบอาชีพหรือรับจ้างทำงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวหรือกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ... (5) ถ้าอยู่ในราชอาณาจักรเกินเก้าสิบวัน คนต่างด้าวผู้นั้นต้องมีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองตรวจคนเข้าเมืองทราบถึงที่พักอาศัยของตนโดยมิชักช้าเมื่อครบระยะเก้าสิบวัน และต่อไปให้กระทำเช่นเดียวกันทุกระยะเก้าสิบวัน"

6. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 39 อ่านจากแหล่งในเชิงอรรถที่ 1 บัญญัติว่า "คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว หากเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าการได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุด แต่ถ้าก่อนเดินทางออกไปนอกราชอาณาจักร ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรได้อีก ... ให้อยู่ในราชอาณาจักรต่อไปได้เท่าระยะเวลาที่ยังเหลืออยู่นั้น"

7. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 36 อ่านจากแหล่งในเชิงอรรถที่ 1 บัญญัติว่า "คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว หากมีพฤติการณ์ที่สมควรเพิกถอนการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร ให้อธิบดีหรือคณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตที่ได้อนุญาตไว้นั้นได้ ... การอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีตามวรรคสอง ให้ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้ทราบคำสั่งของอธิบดี"

8. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 81 อ่านจากแหล่งในเชิงอรรถที่ 1 บัญญัติว่า "คนต่างด้าวผู้ใดอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือการอนุญาตสิ้นสุดหรือถูกเพิกถอน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

9. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1448 มาตรา 1457 และมาตรา 1458 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2567 อ่านจากระบบกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา https://searchlaw.ocs.go.th/council-of-state/#/public/doc/Qko1NGNVa1FhMG9hTTNGcU9sTGxydz09 เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569 มาตรา 1448 บัญญัติว่า "การสมรสจะกระทำได้ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีมีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้" มาตรา 1457 บัญญัติว่า "การสมรสตามประมวลกฎหมายนี้จะมีได้เฉพาะเมื่อได้จดทะเบียนแล้วเท่านั้น" มาตรา 1458 บัญญัติว่า "การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อบุคคลสองคนยินยอมเป็นคู่สมรสกันและต้องแสดงการยินยอมนั้นให้ปรากฏโดยเปิดเผยต่อหน้านายทะเบียนและให้นายทะเบียนบันทึกความยินยอมนั้นไว้ด้วย"

10. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1452 มาตรา 1495 มาตรา 1496 และมาตรา 1497 อ่านจากแหล่งในเชิงอรรถที่ 9 มาตรา 1452 บัญญัติว่า "บุคคลจะทำการสมรสในขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้" มาตรา 1495 บัญญัติว่า "การสมรสที่ฝ่าฝืนมาตรา 1449 มาตรา 1450 มาตรา 1452 และมาตรา 1458 เป็นโมฆะ" มาตรา 1496 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "คำพิพากษาของศาลเท่านั้นที่จะแสดงว่า การสมรสที่ฝ่าฝืนมาตรา 1449 มาตรา 1450 และมาตรา 1458 เป็นโมฆะ"

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

11. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1067/2545 อ่านจาก https://deka.supremecourt.or.th เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569: "การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงยินยอมเป็นสามีภริยากัน โดยทั้งสองคนตกลงจะเป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ต้องอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา ทั้งในทางธรรมชาติและกฎหมาย ได้ดูแลความทุกข์สุข เจ็บป่วยซึ่งกันและกัน ต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตามความสามารถและฐานะของตน ... จำเลยจดทะเบียนสมรสกับ ช. โดยมิได้มีเจตนาที่จะเป็นสามีภริยากันมาแต่แรก ... การสมรสของจำเลยจึงฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1458 ตกเป็นโมฆะตามมาตรา 1495"

12. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5351/2545 อ่านจาก https://deka.supremecourt.or.th เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569: "ผู้ร้องทั้งสองมิได้นำพยานอื่นเข้าสืบประกอบว่าตนมิได้อยู่กินฉันสามีภริยากันจริง และมิได้ส่งสำเนาทะเบียนบ้านว่ามิได้อยู่บ้านหลังเดียวกัน นอกจากนี้ผู้ร้องทั้งสองยังปล่อยเวลาให้ล่วงเลยมาถึง 3 ปีเศษ ... พฤติการณ์ที่นำสืบเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ร้องทั้งสองยินยอมเป็นสามีภริยากันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1458 แล้ว"

13. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1459 อ่านจากแหล่งในเชิงอรรถที่ 9 บัญญัติว่า "การสมรสในต่างประเทศระหว่างคนที่มีสัญชาติไทยด้วยกัน หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสัญชาติไทย จะทำตามแบบที่กำหนดไว้ตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายแห่งประเทศนั้นก็ได้ ในกรณีที่คู่สมรสประสงค์จะจดทะเบียนตามกฎหมายไทย ..." (วรรคสองให้พนักงานทูตหรือกงสุลไทยเป็นนายทะเบียน) พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 20 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 170/2569 อ่านจาก https://deka.supremecourt.or.th เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569: "การสมรสระหว่างคนในบังคับไทยหรือคนในบังคับไทยกับคนต่างด้าว ซึ่งได้ทำในต่างประเทศโดยถูกต้องตามแบบที่กฎหมายไทยกำหนดไว้ ย่อมเป็นอันสมบูรณ์ ผู้คัดค้านจึงเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกของผู้ตาย"

14. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2887/2563 อ่านจาก https://deka.supremecourt.or.th เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569: "มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว บัญญัติว่า เงื่อนไขแห่งการสมรสให้เป็นไปตามกฎหมายสัญชาติของคู่กรณีแต่ละฝ่าย ... การสมรสระหว่างจำเลยและโจทก์ร่วมจึงไม่ต้องด้วยเงื่อนไขของการสมรสตามกฎหมายไทย จำเลยและโจทก์ร่วมไม่มีสถานะเป็นสามีภริยาตามกฎหมาย" (วินิจฉัยตามมาตรา 1448 ก่อนการแก้ไขปี 2567)

15. กระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมานามา "การจดทะเบียนสมรส" (10 มีนาคม 2567) https://image.mfa.go.th/mfa/0/qcuTAU8W4b/ขั้นตอนและบริการด้านกงสุล/การจดทะเบียนสมรส_Final.pdf อ่านเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569: ลำดับการรับรองโดยกระทรวงการต่างประเทศของประเทศที่สมรส สถานเอกอัครราชทูตไทย และกรมการกงสุล แล้ว "ขอบันทึกฐานะแห่งครอบครัว (คร. 22)" ที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือเขตที่คู่สมรสฝ่ายไทยมีภูมิลำเนา

16. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 393/2554 อ่านจาก https://deka.supremecourt.or.th เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569: "จะต้องเป็นการกระทำเพื่อช่วยบิดามารดา สามีหรือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้กระทำเท่านั้น ... จำเลยที่ 2 อยู่กินฉันสามีภริยากับจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นคนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตโดยไม่ปรากฏว่าได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมาย จำเลยทั้งสองจึงไม่ได้เป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย"

17. ประมวลรัษฎากร มาตรา 41 วรรคสองและวรรคสาม https://www.rd.go.th/5937.html คำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.161/2566 และ ป.162/2566 https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/kormor/newlaw/dn161A.pdf และ dn162A.pdf กรมสรรพากร "กฎหมายออกใหม่" https://www.rd.go.th/21221.html อ่านเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569 (รายการล่าสุดคือพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 808 ถึง 812 เดือนตุลาคม และ พฤศจิกายน 2569 และ กฎกระทรวง ฉบับที่ 402 และ 403 ไม่มีฉบับใดว่าด้วยเงินได้จากต่างประเทศ)

18. GOV.UK, "Family visas: apply, extend or switch: Financial requirements if you're applying as a partner or spouse" https://www.gov.uk/uk-family-visa/proof-income-partner (ปรับปรุง 31 ตุลาคม 2024) อ่านเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569: รายได้รวมอย่างน้อยปีละ 29,000 ปอนด์ และ 18,600 ปอนด์สำหรับผู้ต่ออายุวีซ่าคู่สมรสที่ขอครั้งแรกก่อน 11 เมษายน 2024

19. UK Supreme Court, press summary, R (on the application of MM (Lebanon)) v Secretary of State for the Home Department [2017] UKSC 10, 22 กุมภาพันธ์ 2017 https://supremecourt.uk/uploads/uksc_2015_0011_press_summary_10a8757e73.pdf อ่านเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html

20. Supreme Court of the United States, Department of State v. Muñoz, No. 23-334, 21 มิถุนายน 2024 https://www.supremecourt.gov/opinions/23pdf/23-334_e18f.pdf อ่านเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569

21. Gary S. Becker, "A Theory of Marriage: Part I", Journal of Political Economy 81, no. 4 (1973): 813-846, https://doi.org/10.1086/260084 (ตรวจรายการกับ Crossref เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569)

22. George A. Akerlof, "The Market for 'Lemons': Quality Uncertainty and the Market Mechanism", Quarterly Journal of Economics 84, no. 3 (1970): 488-500, https://doi.org/10.2307/1879431 (ตรวจรายการกับ Crossref เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569)

23. คำสั่งสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ที่ 12/2568 เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ 23 มกราคม 2568 สำเนาเผยแพร่โดยตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดเชียงราย https://chiangrai.immigration.go.th/wp-content/uploads/2025/03/ (ไฟล์ภาพสแกน 30 หน้า ดึงไฟล์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2569) ข้อทั่วไปและข้อ 2.22 ของผนวกอ่านจากสำเนาของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดแพร่เมื่อ 5 ตุลาคม 2569 สำหรับคู่มือการขออยู่ต่อของเว็บนี้ หลักเกณฑ์ที่ยกมาในคู่มือนี้นำมาจากหน้าบริการของสำนักงานในเชิงอรรถที่ 2

บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด | เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0105569142001
300/90 พรีเมียมเพลส ถนนนวมินทร์ แขวงนวมินทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10240
โทรศัพท์ 081 654 5922 | contact@eksiamlegal.com | eksiamlegal.com
ฉบับออนไลน์ https://retireinthailandadvisory.com/th/thai-marriage-visa.html